

Mamo.cz

Oficiální výsledky Národního programu mamografického screeningu v roce 2011

Jan Daneš, Helena Bartoňková, Miroslava Skovajsová

Analýza dat:

Ondřej Májek, Daniel Klimeš, Ladislav Dušek

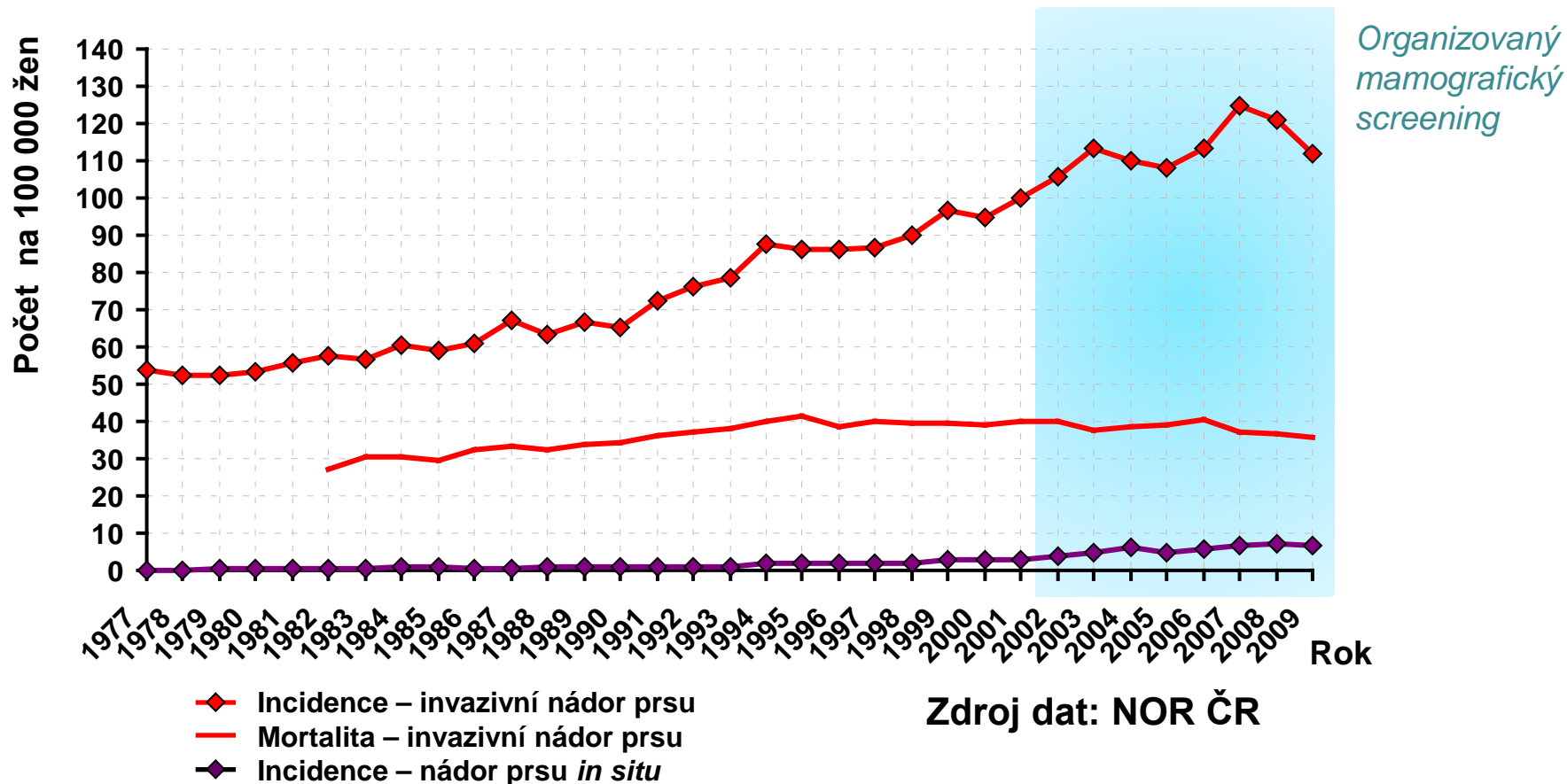
- ❖ V České republice probíhá od roku 2002 Národní program screeningu karcinomu prsu
- ❖ Program je od počátku plně organizovaný, s jasně definovanými pravidly a sítí kontrolovaných akreditovaných center
- ❖ Nedílnou součástí programu je jeho informační podpora, která umožňuje průběžné hodnocení celého screeningového procesu a jeho dopadu na cílovou populaci
- ❖ Přes absenci cíleného zvaní žen program dosáhl významného populačního zásahu:
  - ❖ bylo provedeno **3 611 597 screeningových mamografií**
  - ❖ program pokrývá polovinu cílové populace, aktuální pokrytí činí **54,4 %**
  - ❖ u **17 952 žen byl odhalen zhoubný nádor**, drtivá většina z nich v časných stádiích s velmi úspěšnou léčbou

1

Populační data o epidemiologii zhoubných nádorů prsu

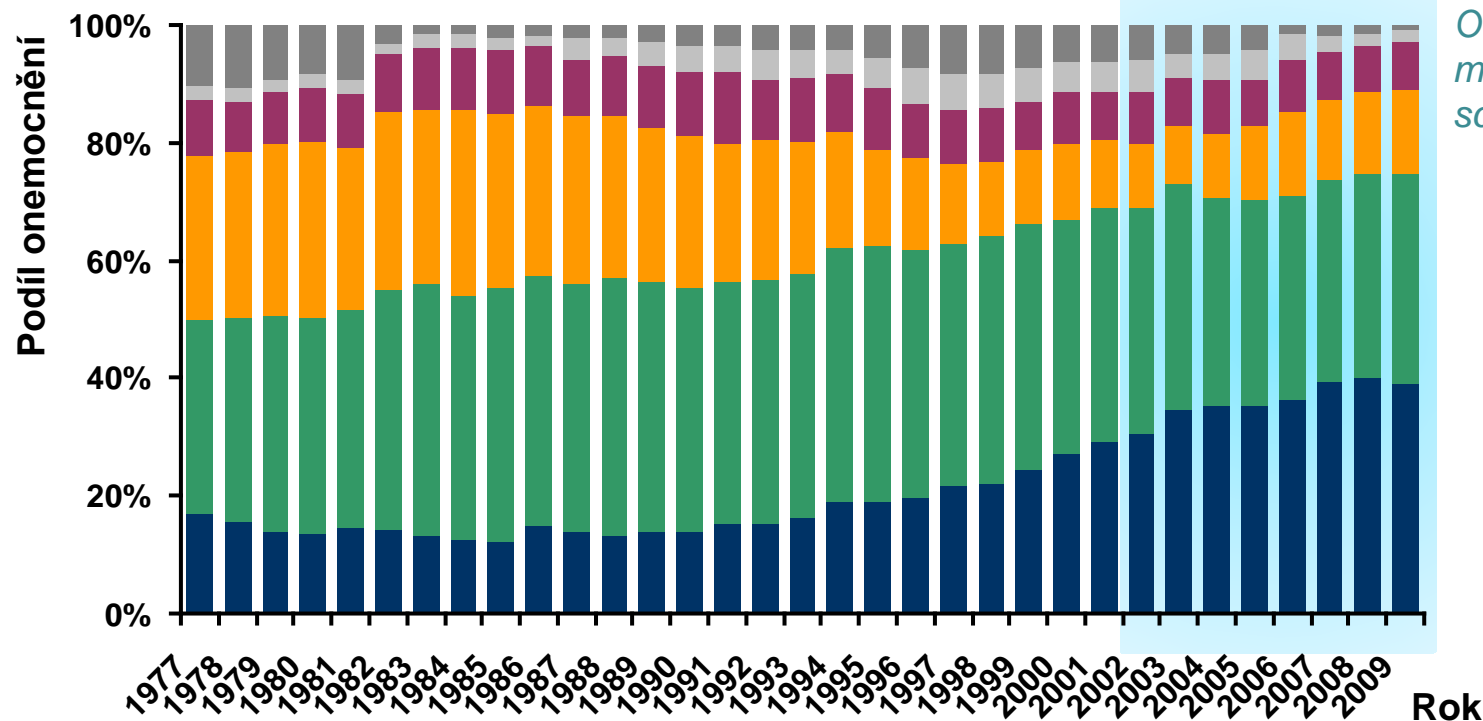
Program významně ovlivňuje populační epidemiologii onemocnění

Stabilní mortalita tohoto onemocnění při rostoucí incidenci svědčí

o zřetelném dopadu screeningového programu na pokročilost onemocnění

Pilotní program v roce 2007 přechodně zvýšil populační incidenci

Invazivní zhoubný nádor prsu: diagnóza C50

Organizovaný mamografický screening

- Stadium IV
- Stadium III
- Stadium II
- Stadium I
- Neznámé
- neuveдено
- neurčeno z obj. důvodů*

* nálezy DCO nebo při pitvě, velmi časná úmrtí pacienta, nemocní neléčení pro kontraindikace onkologické léčby, odmítnutí léčby pacientem

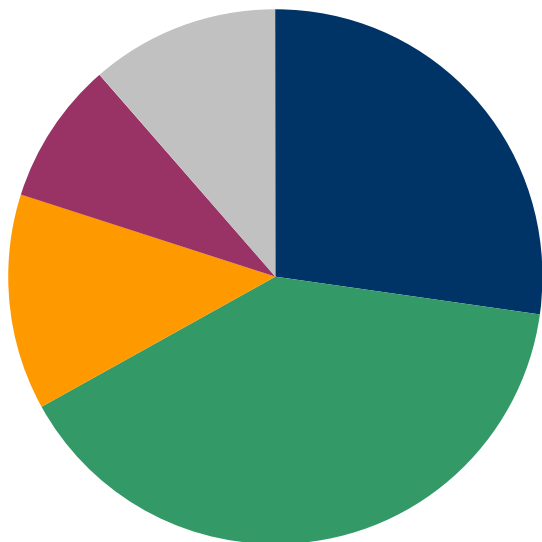
Zdroj dat: NOR ČR

Setrvale se zvyšuje podíl onemocnění klinického stadia I
Relativní pětileté přežití těchto onemocnění je takřka stoprocentní !!

Invazivní zhoubný nádor prsu: diagnóza C50

NOR ČR: Rok 2000

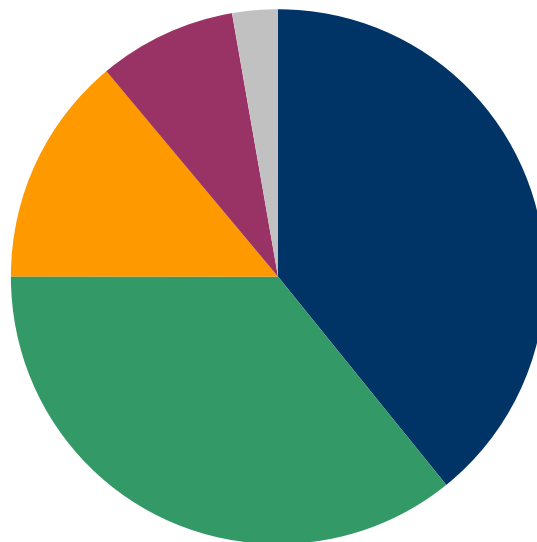
n = 4999

30,5 % stadium I
(mezi známými)

NOR ČR: Rok 2009

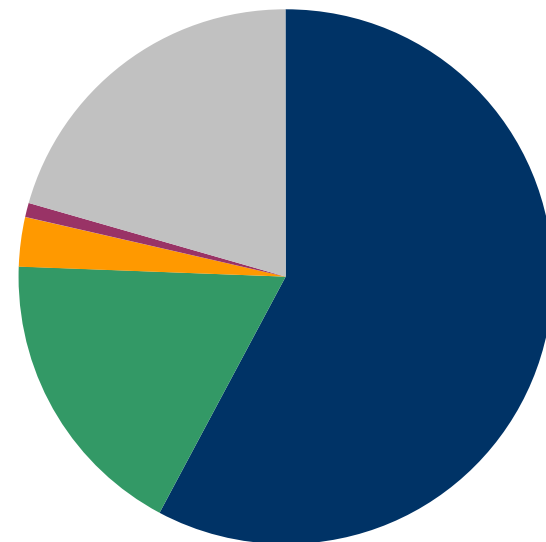
n = 5975

40,3 % stadium I
(mezi známými)

Databáze screeningu:

Rok 2011, n = 2574

72,8 % stadium I
(mezi známými, nepředlčenými)

■ Stadium I ■ Stadium II ■ Stadium III ■ Stadium IV ■ Neznámé

**V celé populaci postupně roste zastoupení nejčasnějšího stadia
V samotném screeningovém programu je v prvním stadiu
nalezeno 70% onemocnění**

2

**Základní výsledky programu
mamografického screeningu**

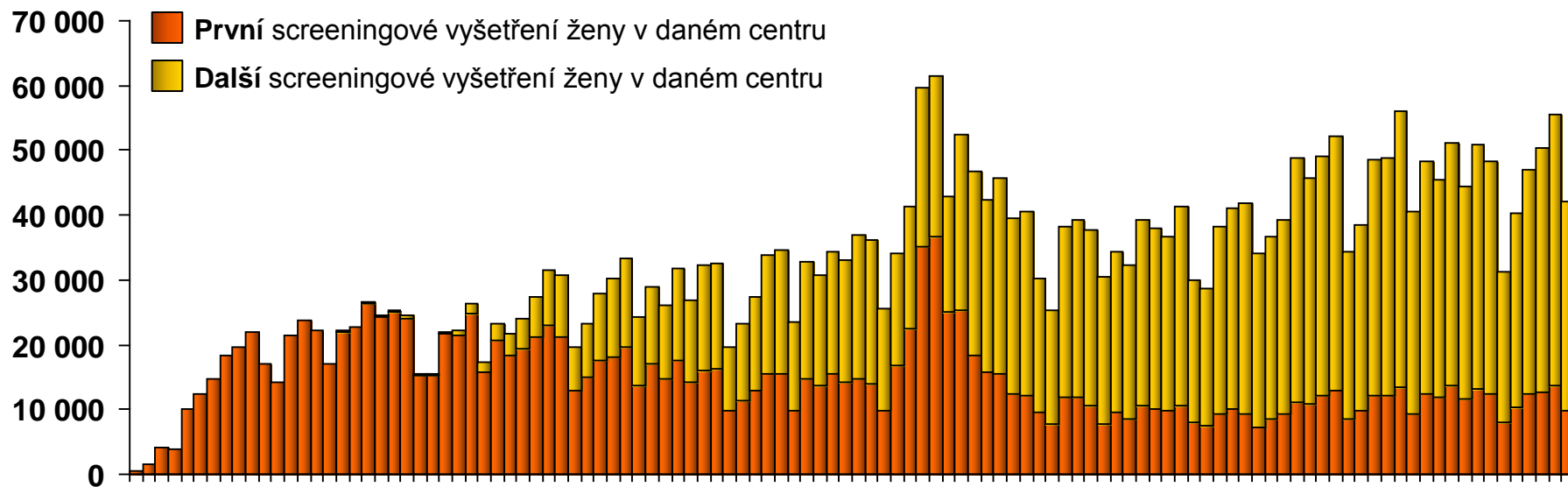
Všechny věkové skupiny	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Počet vyšetřených žen	340 430	469 128	468 408	435 685	538 308	555 233
Počet zachycených karcinomů	1578	2542	2157	2020	2903	2959
<i>Detekční míra (na 1000 vyšetření)</i>	4,6	5,4	4,6	4,6	5,4	5,3
Počet žen s diagnózou dle velikosti primárního nádoru						
<i>Ca in situ</i>	164 (10,4 %)	265 (10,4 %)	201 (9,3 %)	227 (11,2 %)	336 (11,6 %)	287 (9,7 %)
<i>T1</i>	1031 (65,3 %)	1635 (64,3 %)	1412 (65,5 %)	1263 (62,5 %)	1772 (61,0 %)	1809 (61,1 %)
<i>T2</i>	199 (12,6 %)	316 (12,4 %)	249 (11,5 %)	252 (12,5 %)	292 (10,1 %)	302 (10,2 %)
<i>T3</i>	16 (1,0 %)	16 (0,6 %)	16 (0,7 %)	11 (0,5 %)	13 (0,4 %)	17 (0,6 %)
<i>T4</i>	6 (0,4 %)	4 (0,2 %)	12 (0,6 %)	3 (0,1 %)	7 (0,2 %)	6 (0,2 %)
Nádor modifikovaný léčbou	48 (3 %)	70 (2,8 %)	97 (4,5 %)	70 (3,5 %)	117 (4,0 %)	98 (3,3 %)
<i>Neznámá velikost</i>	114 (7,2 %)	236 (9,3 %)	170 (7,9 %)	194 (9,6 %)	366 (12,6 %)	440 (14,9 %)

**V roce 2011 bylo provedeno nejvíce vyšetření v historii programu.
Výrazně převládají nádory malé velikosti.**

n = 3 611 597 vyšetření

Počet screeningových vyšetření

Rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
První	10 046	212 450	258 541	220 632	170 671	232 458	159 215	110 800	130 096	142 351
Další	0	22	6 471	96 243	169 759	236 670	309 193	324 885	408 212	412 882
Celkem	10 046	212 472	265 012	316 875	340 430	469 128	468 408	435 685	538 308	555 233

**Dlouhodobě je patrný rostoucí trend v objemu vyšetření
Převažují další screeningová vyšetření – ženy se vracejí do screeningu**

3

**Pokrytí populace
mamografickým screeningem**

Pokrytí je odhadováno na základě souhrnných počtů screeningových vyšetření:

**Původní cílová populace dle vyhlášky 372/2002:
ženy ve věku 45-69 let: 1 762 887 žen (31.12.2011)**

Během screeningového intervalu 24 měsíců (roky 2010 a 2011)
bylo provedeno

959 299 vyšetření u žen ve věku 45-69 let

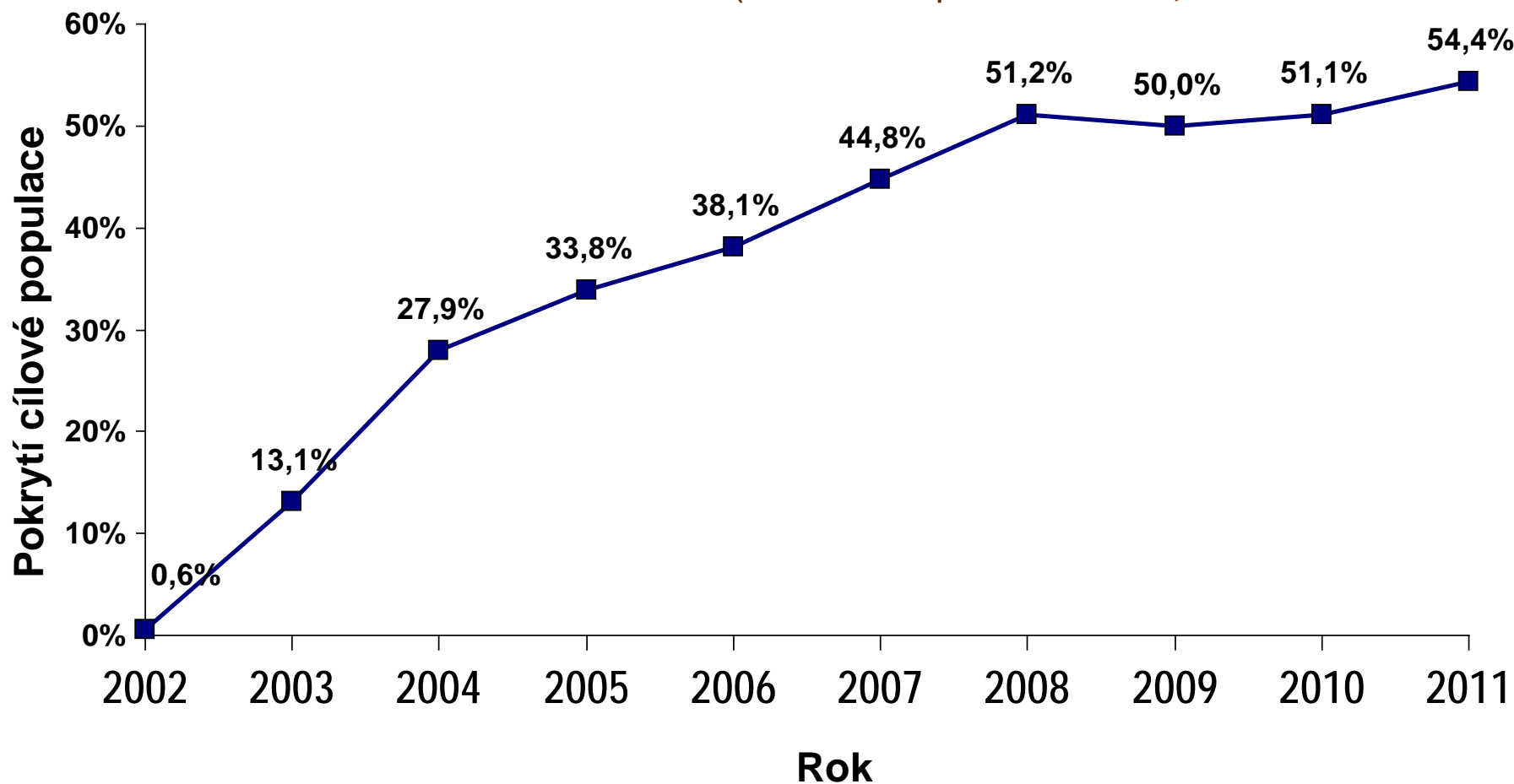
Odhadované pokrytí populace (45-69 let)
pravidelným mamografickým screeningem je **54,4 %**

Dle vyhlášky č. 3/2010 Sb.: všechny ženy starší 45 let

2 448 671 žen, 1 072 340 vyšetření

Odhadované pokrytí: **43,8 %**

(věková skupina 45-69 let, rok 2011: 1 762 887)

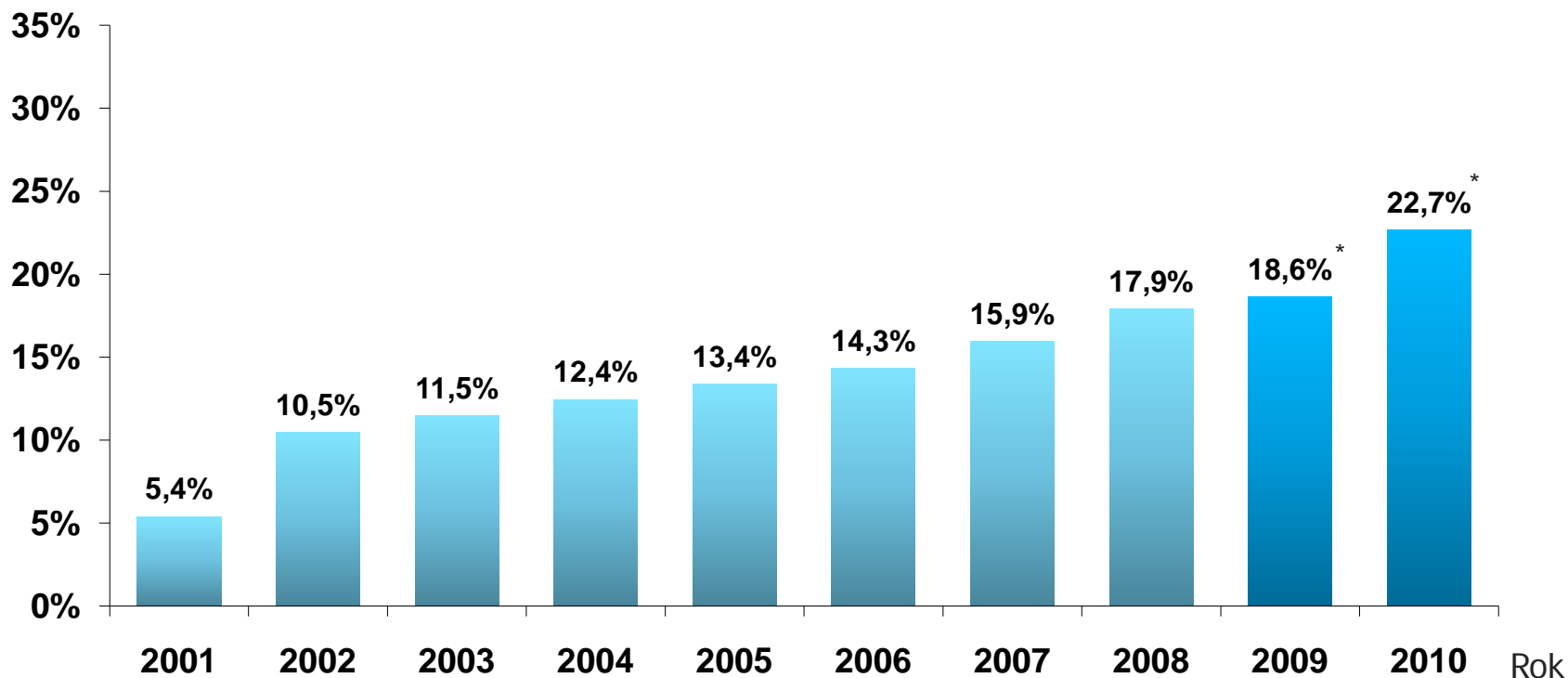

Od roku 2008 je screeningem pokryta přibližně polovina populace ve věku 45-69 let
V posledním roce pokrytí opět mírně vzrostlo

Pokrytí cílové populace screeningu v letech 2001-2010

Celkové pokrytí cílové populace
(Muži a ženy od 50 let)

TOKS: negativní (15120) + pozitivní (15121)
Zdroj dat: NRC

Údaj stanoví podíl osob v cílové populaci (3 806 582 osob v roce 2010), které podstoupily test na okultní krvácení do stolice během doporučeného intervalu

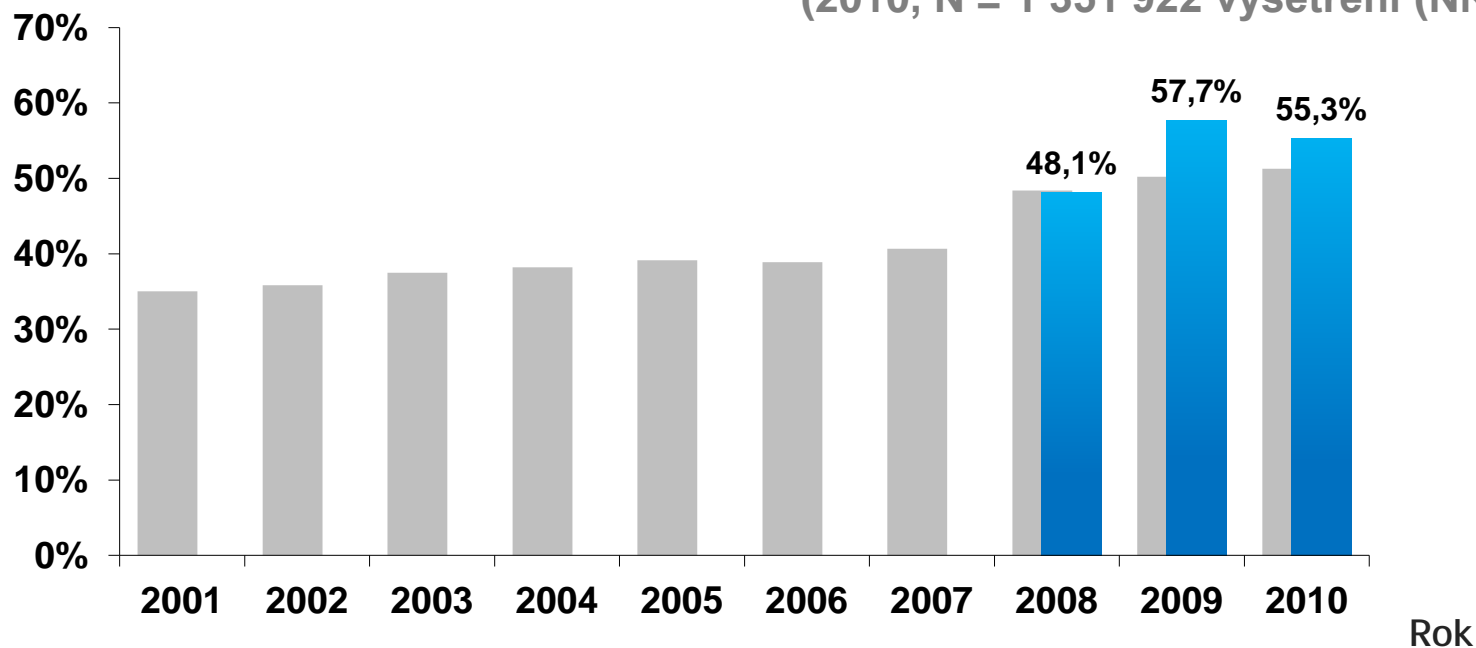
* od roku 2009 je pro věkovou skupinu 50-54 let uvažován jednoletý screeningový interval

Pro období 2002-2005 export neobsahuje přechodně existující kódy 01120, 01121 - hodnoty byly interpolovány

Celkové pokrytí cílové populace (25-59 let)

Cervikovaginální screeningová cytologie (95198 + 95199)
(2010, N = 1 457 939 vyšetření (NRC))

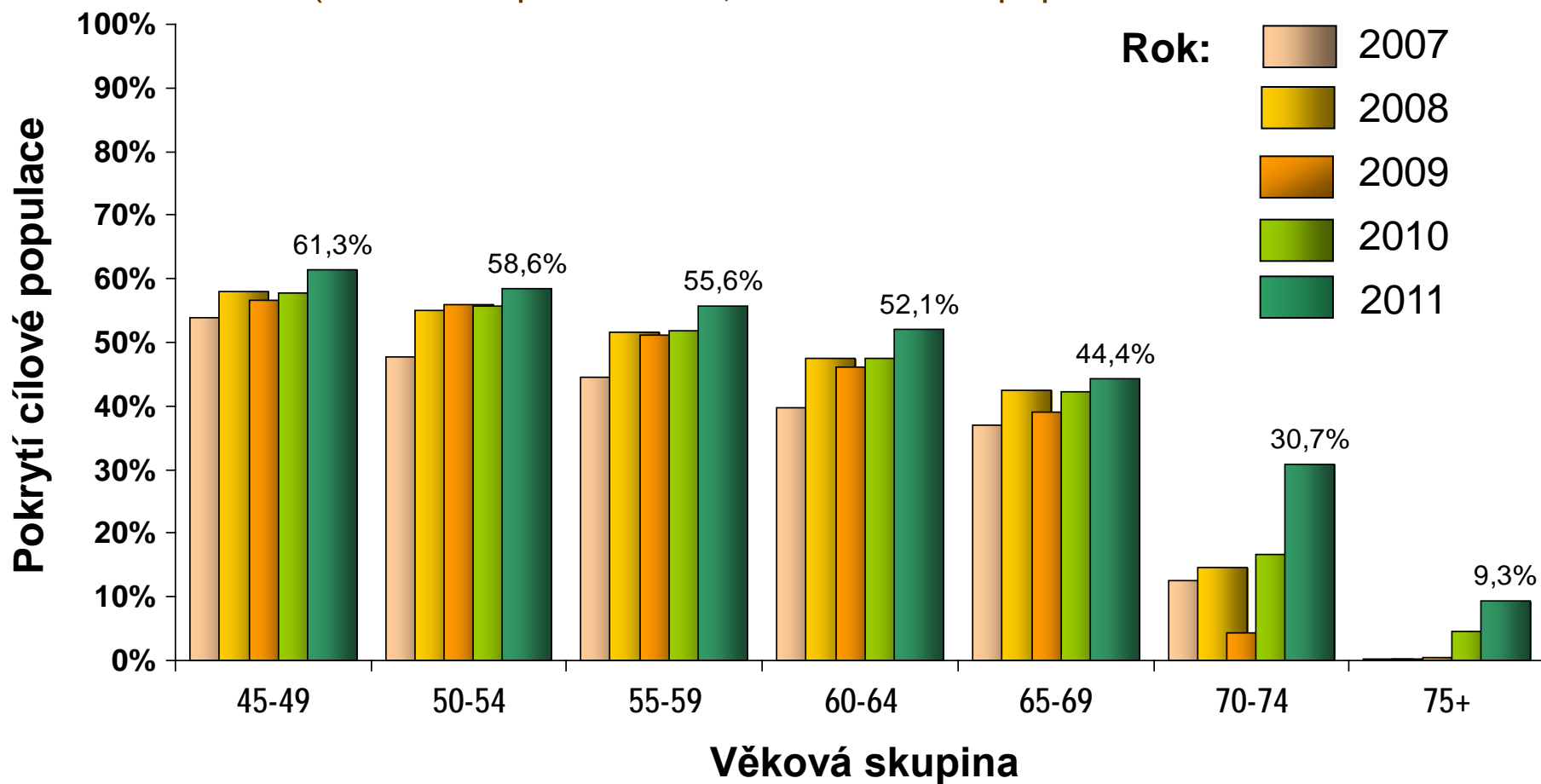
Preventivní prohlídka (63051)
(2010, N = 1 351 922 vyšetření (NRC))

Pokrytí screeningem vypočítané prostřednictvím screeningové cytologie je vyšší
Tento údaj lépe odráží skutečné pokrytí screeningem, neboť preventivní prohlídky nemusí být plně vykázány zdravotní pojišťovně

Údaj stanoví podíl žen v populaci „ke zvaní“ (25-59 let, 2 636 016 žen v populaci v roce 2010), které podstoupily screeningovou cytologii v daném roce

(věková skupina 45+ let, celková cílová populace v roce 2011: 2 448 671)

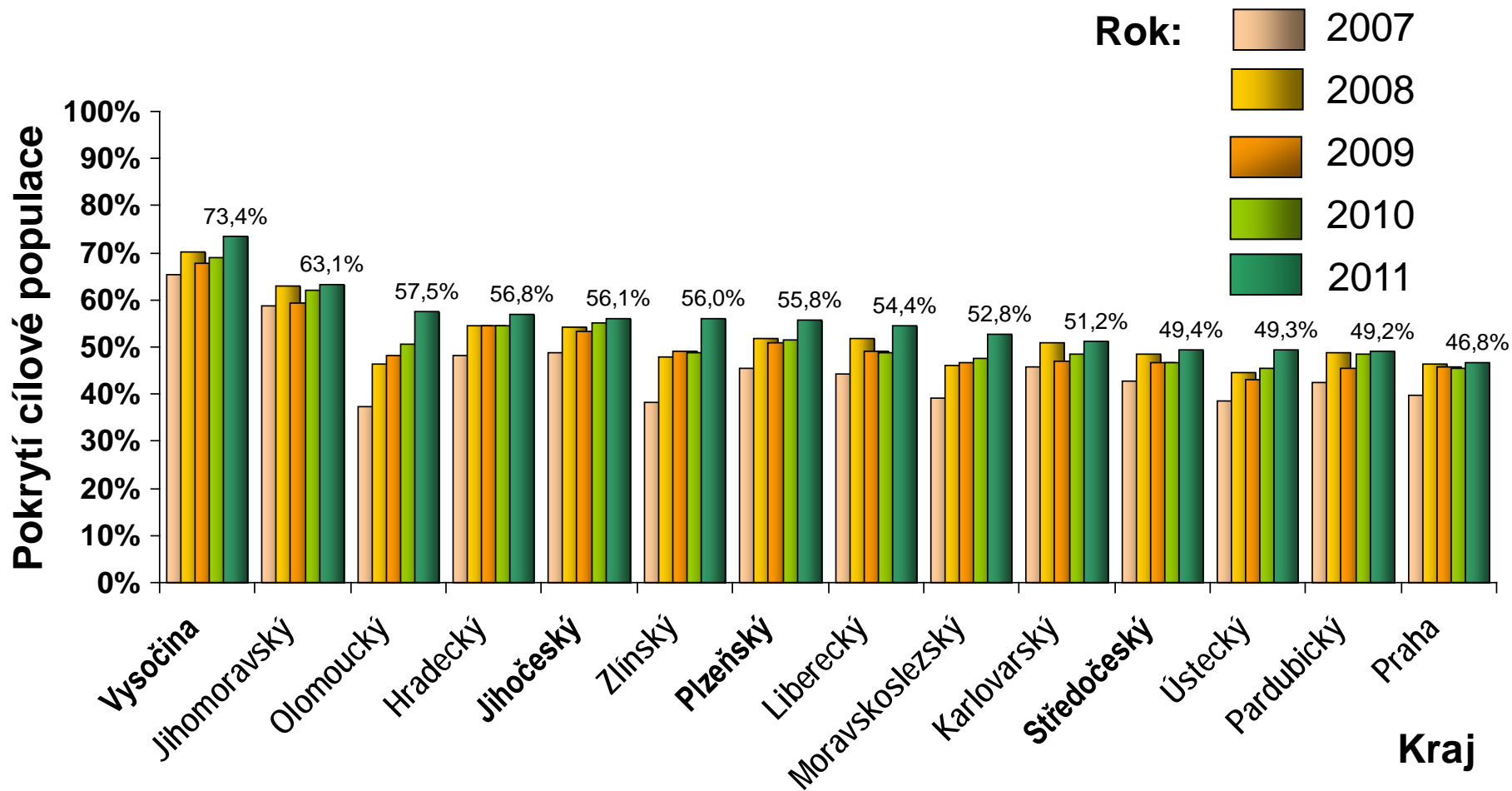

Pokrytí je vyšší u mladších žen.

Ve většině věkových skupin pokrytí mírně roste.

Pokrytí u žen ve věku 70-74 let i starších vzrostlo výrazněji.

(věková skupina **45-69 let**, rok 2011: 1 762 887)

V posledním roce pokrytí nejvíce vzrostlo v Olomouckém a Zlínském kraji
Dlouhodobě nejúspěšnější jsou Vysočina a Jihomoravský kraj

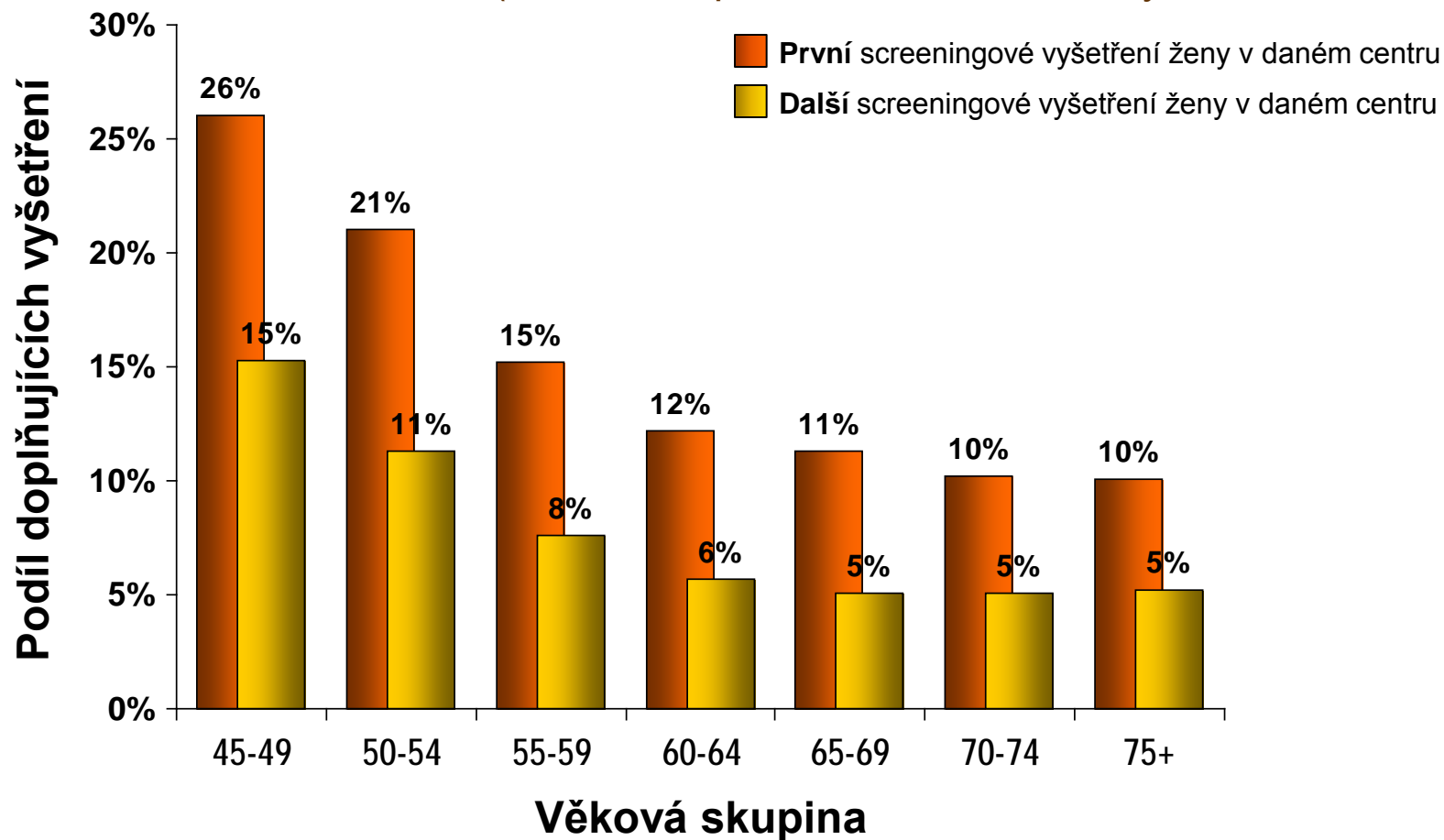

4

Základní indikátory kvality mamografického screeningu

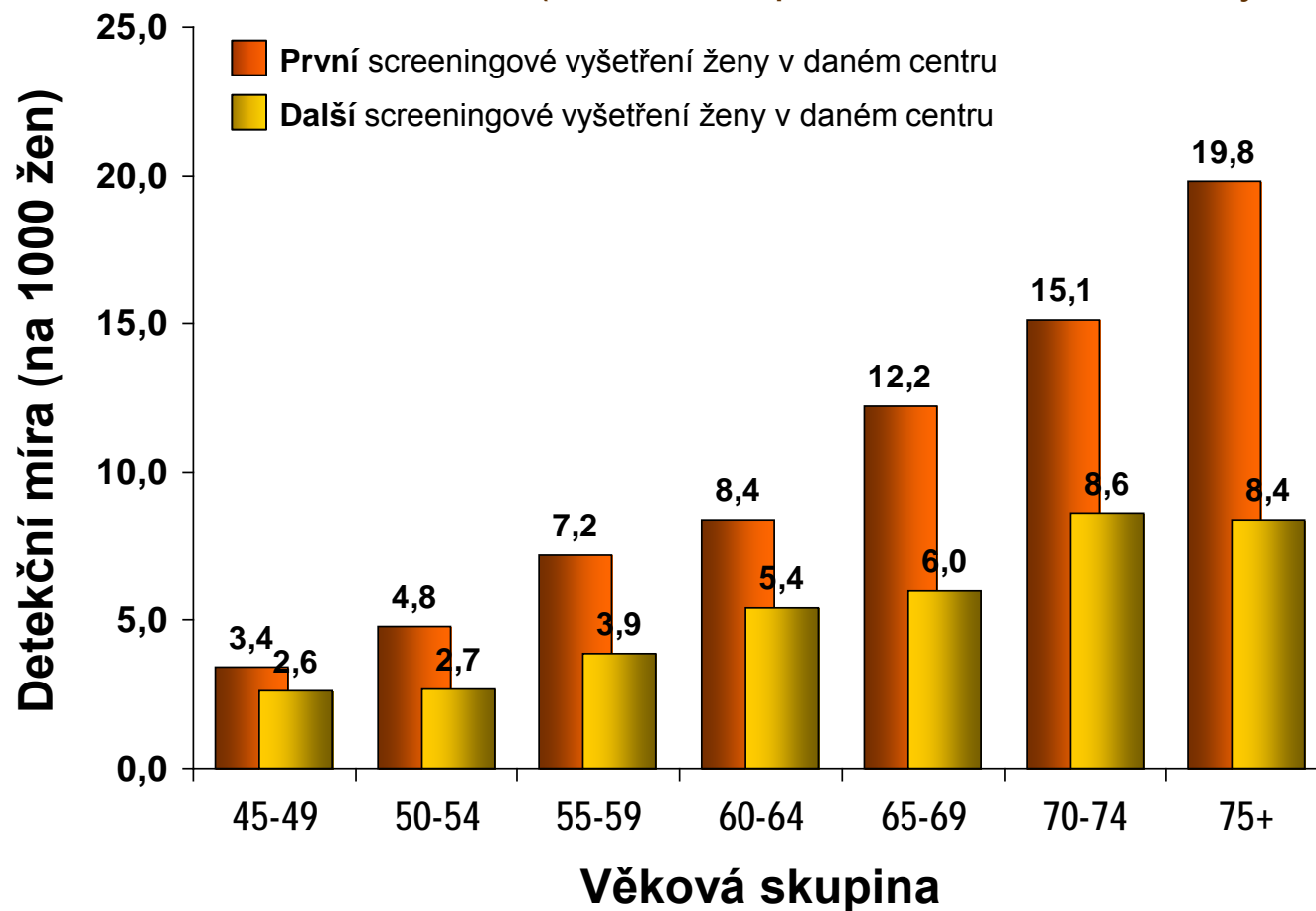
(věková skupina **45+ let**, 543 163 vyšetření v roce 2011)

Ukazatel je výrazně závislý na věku a pořadí vyšetření

Doplňující vyšetření jsou častější u mladších žen při prvních vyšetřeních

(věková skupina 45+ let, 543 163 vyšetření v roce 2011)

Ukazatel je výrazně závislý na věku a pořadí vyšetření

Detekce je častější u starších žen při prvních vyšetřeních

Mamo.cz

PODĚKOVÁNÍ

*DĚKUJEME CENTRŮM
MAMOGRAFICKÉHO SCREENINGU
ZA VÝBORNOU SPOLUPRÁCI
PŘI SBĚRU DAT*

Mamo.cz

**Projekt informační podpory mamografického
screeningu je realizován s podporou společnosti
AVON Cosmetics, spol. s r.o.**

PARTNEŘI KONFERENCE

AURA Medical, s.r.o.

BARD Czech Republic, s.r.o.

FUJIFILM Europe GmbH, organizační složka

GUTTA Česká republika, s.r.o.

CHIRONAX ESTRAL spol. s r.o. (autorizovaný distributor GE Healthcare)

S.A.B. Impex, a.s.

APTUM, a.s.

Aspironix, s.r.o.

Siemens, s.r.o.